

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen

Allmänna byrån, I1

Beslutande

Minister

Camilla Gunell

Föredragande

Byråchef

Gustav Blomberg

Justerat

Omedelbart

Nr 40**Nr 41**

Europeiska kommissionens förslag till ett nytt
trafiksäkerhetspaket, kommissionsförslag COM(2025) 180
final och COM(2025) 179 final

ÅLR 2025/2949**ÅLR 2025/2951****Beslut**

Landskapsregeringen beslöt att skicka landskapsregeringens ställningstagande enligt
bilaga 1, I125E38 till kommunikationsministeriet.

Kontaktperson

Gustav Blomberg, byråchef för Allmänna byrån vid
Infrastrukturavdelningen

Kommunikationsministeriet

kirjaamo.lvm@gov.fi

Esa Aaltonen

Ärende

Landskapsregeringens ställningstagande med anledning av kommissionens förslag till ett nytt trafiksäkerhetspaket, kommissionsförslag COM(2025) 180 final och COM(2025) 179 final

Ålands landskapsregering översänder härmed sitt ställningstagande med anledning av kommissionens förslag:

- Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2014/45/EU om periodisk provning av motorfordons och tillhörande släpvagnars trafiksäkerhet och direktiv 2014/47/EU om tekniska vägkontroller av trafiksäkerheten hos nyttofordon i trafik i unionen (COM(2025) 180 final) samt
- Europaparlamentets och rådets direktiv om registreringsbevis för fordon och om registrering av fordons registreringsuppgifter i nationella fordonsregister och om upphävande av rådets direktiv 1999/37/EG (COM(2025) 179 final)

Landskapsregeringen förbehåller sig rätten att återkomma med synpunkter i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede.

Förslagets förhållande till landskapet

Åland har enligt 18 § 21 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om bl.a. vägar och vägtrafik. Denna behörighet inkluderar vägsäkerhet, trafiksäkerhet, registrering av fordon och dess innehavare, besiktningsverksamhet etc.

Det förra vägsäkerhetspaketet som lanserades av EU år 2014 genomfördes på Åland år 2017 och 2018. För att implementera direktiven genomfördes ändringar av landskapslagen om besiktning och registrering av fordon samt en ny landskapslag om fordonsmyndigheten.

Det nya vägsäkerhetsdirektivet kommer att kräva omfattande ändringar av nuvarande landskapslagstiftning om besiktning och registrering av fordon. Ändringar kommer också

antagligen behövas i trafikbrottslagen för Åland och i landskapslagen om fordonsmyndigheten.

Konsekvenser för Fordonsmyndigheten på Åland

Fordonsmyndigheten på Åland har bedömt att direktivförslagen leder till utökade IT-drifts- och investeringskostnader, särskilt i relation till följande förslag:

- Elektroniska registreringsbevis,
- Elektroniska besiktningsintyg,
- Utbyte av resultat från inspektionerna med andra medlemsländer,
- Rapportering av vägmätarställningar till ett gemensamt register.

Fordonsmyndigheten bedömer att de föreslagna utökade besiktningskraven för fordonskategorierna L3e, L4e, L5e och L7e, kommer innebära behov av ytterligare personalresurser för myndigheten och kommer därmed innebära utökade personalkostnader. Fordonsmyndigheten konstaterar även att förslag till ändring av artikel 5.1 a innebär att det krävs årlig besiktning av personbilar och skåpbilar som är äldre än tio år. Detta förslag skulle påverka nuvarande besiktningsintervall och innebära tätare besiktningar för dessa fordon än vad som är fallet i nuläget (se 10 § a i landskapslagen (1993:19) om besiktning och registrering av fordon).

Fordonsmyndigheten bedömer att konsekvenserna för både allmänheten och myndigheten är övervägande positiva om andra medlemsstater kan besikta på Åland registrerade fordon. Dock behöver det utredas vidare huruvida Fordonsmyndighetens nuvarande monopolställning på besiktningsverksamhet på Åland blir konkurrensutsatt genom förslaget (eftersom besiktningsverksamheten är privatiserad i riket och i Sverige) och att Fordonsmyndighetens tjänster därmed riskerar bli momsbelagda.

Fordonsmyndigheten bedömer att det antagligen kommer behöva införas särskilda avgifter för utländska fordon som utför kontrollbesiktning på Åland för att inte riskera Fordonsmyndighetens monopolställning och så så monopolställningen inte konkurrerar med privata aktörer i Sverige och Finland.

Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen är mycket positiv till kommissionens förslag att kontrollbesiktning kan genomföras i en annan EU-medlemsland än det land där fordonet är registrerat i. Särskilt positivt är också friheten för medlemsländer att ingå överenskommelse med andra medlemsländer om att godkänna varandras kontrollbesiktningar.

Landskapsregeringen bedömer att förslaget, om det genomförs, kommer att ha genomgående positiva effekter för både företag och privatpersoner i gränsregioner såsom Åland. Landskapsregeringen anser att Finland bör verka för att Sverige, Åland och Finland ingår avtal om att godkänna varandras kontrollbesiktningar.

Generellt anser landskapsregeringen att det i den fortsatta behandlingen av trafiksäkerhetspaketet bör säkerställas att det inte genomförs oproportionerliga kostnadsdrivande nya krav för myndigheterna eller medborgarna vid det nationella genomförandet av direktiven. Det gäller framför allt mindre myndigheter och besiktningsstationer. Landskapsregeringen anser att det är mycket viktigt att de tilläggsuppgifter som ges till myndigheter och besiktningsstationer kan utnyttja existerande strukturer och digitala verktyg och databaser och att de inte orsakar onödig administrativ börda. Landskapsregeringen anser att förslagets kostnader ska stå i proportion till samhällsnyttan. Utökade kontroller vid besiktningsverksamhet och vägkontroller innebär ökade kostnader för fordonsägare, företag och myndigheter, och det är centralt att de kontroller som utförs har en verifierad säkerhets- eller miljönytta och främjar en sund konkurrens. Myndigheters, företags och privatpersoner administrativa kostnader och kostnader för nya mätningar måste hållas begränsade.

Minister

Camilla Gunell

Byråchef

Gustav Blomberg

FÖR KÄNNEDOM

Europaparlamentariker Anna-Maja Henriksson,
alexandra.gaddnas@europarl.europa.eu
Riksdagsledamot Mats Löfström, ida.sloor@riksdagen.fi
Riksdagens Stora utskott, suuri.valiokunta@eduskunta.fi
Ministerråd Anton Nilsson, anton.nilsson@gov.fi
Ålands representant i Helsingfors, johan.ehn@regeringen.ax
Ålands lagting, carina.strand@lagtinget.ax
Lagberedningen, lagberedningen.mail@regeringen.ax
Enheten för rättsliga och internationella frågor, euenheten@regeringen.ax